

Sygn. akt II C 838/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 września 2018 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi, Wydział II Cywilny, w składzie:

Przewodnicząca: S.S.R. A. M.

Protokolant: sekr. sąd. W. Ł.

po rozpoznaniu w dniu 6 września 2018 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa Banku (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą we W.

przeciwko Z. T.

o zapłatę

1. oddała powództwo;

2. nakazuje pobrać od powoda Banku (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą we W. na rzecz Skarbu Państwa – Kasy Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi kwotę 2.421,00 zł (dwa tysiące czterysta dwadzieścia jeden złotych) tytułem brakującej opłaty sądowej od pozwu.

Sygnatura akt II C 838/17

UZASADNIENIE

W pozwie wniesionym w dniu 13 kwietnia 2017 roku, powódka Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą we W. wniosła o zasądzenie od Z. T. kwoty 64.574,21 zł wraz z odsetkami umownymi liczonymi od kwoty 63.278,48 zł w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP rocznie ale nie więcej niż w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od dnia 15 grudnia 2016 roku do dnia zapłaty, a także zasądzenie kosztów sądowych w kwocie 808 zł i kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, a także kosztów prowizji od przelewów w kwocie 8,08 zł.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, iż w dniu 18 sierpnia 2014 roku powódka zawarła z pozwanym umowę kredytu gotówkowego. Strona pozwana nie wywiązała się z ciężącego na niej zobowiązania terminowego dokonywania spłat w wysokościach ustalonych w umowie. Pozwany nie spłacił wymaganej wierzytelności do dnia sporządzenia pozwu. Wskazano, iż na wymagalne zadłużenie składa się kapitał w kwocie 63.278,48 zł, odsetki umowne w kwocie 1.295,73 zł naliczane od dnia 15 lipca 2016 roku do 14 grudnia 2016 roku i odsetki z tytułu opóźnienia w kwocie 2.087,80 zł naliczane od 15 grudnia 2016 roku do 13 kwietnia 2017 roku (pozew k. 2-4, pismo procesowe k. 12-14).

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym w dniu 26 maja 2017 roku Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie nakazał pozwanemu aby zapłacił powódce kwotę 64.574,21 złotych i kwotę 4.416,08 zł tytułem zwrotu kosztów procesu w terminie dwóch tygodni od doręczenia nakazu albo wniósł w tym terminie sprzeciw (nakaz zapłaty k. 5).

W dniu 17 sierpnia 2017 roku pozwany wniósł sprzeciw od nakazu zapłaty z dnia 26 maja 2017 roku. Pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych, w tym

kosztów zastępstwa procesowego oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. W ocenie pozwanego strona powodowa nie udowodniła roszczenia tak co do zasady, jak i wysokości (sprzeciw od nakazu zapłaty k. 8).

Postanowieniem z dnia 8 września 2017 roku Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie wobec skutecznego wniesienia sprzeciwu przez pozwanego, przekazał rozpoznanie sprawy tutejszemu Sądowi (postanowienie k. 10).

W piśmie z dnia 23 maja 2018 roku D. Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W., na podstawie art. 192 pkt 3 k.p.c., jako nabywca wierzytelności zbytej po dniu doręczenia pozwu, zgłosił wejście D. Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W. w miejsce powoda. Na wypadek braku zezwolenia strony przeciwnej na wstąpienie nabywcy wierzytelności w miejsce strony powodowej wniósł o subsydiarne potraktowanie niniejszego pisma jako interwencji ubocznej po stronie powoda (pismo procesowe k. 70-71).

Zarządzeniem z dnia 15 czerwca 2018 roku Sąd zobowiązał strony do złożenia pisma procesowego w toku sprawy, w którym wypowiedzą się czy wyrażają zgodę na wejście nabywcy w miejsce powoda w przedmiotowej sprawie, w terminie 7 dni, pod rygorem przyjęcia, iż nie wyrażają zgody na wejście nabywcy wierzytelności w miejsce powoda (zarządzenie k. 136).

Postanowieniem wydanym na rozprawie w dniu 6 września 2018 roku Sąd oddalił wniosek pełnomocnika (...) z siedzibą w W. o wstąpienie do sprawy w charakterze powoda, wobec braku zgody pozwanego (postanowienie – elektroniczny protokół rozprawy z dnia 6 września 2018 roku).

Zarządzeniem wydanym na rozprawie w dniu 6 września 2018 roku Sąd zwrócił interwencję uboczną po stronie powoda złożoną przez (...) z siedzibą w W. na podstawie art. 130² § 1 kpc (zarządzenie – elektroniczny protokół rozprawy z dnia 6 września 2018 roku).

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 18 sierpnia 2014 roku Z. T. zawarł z Bankiem (...) S.A. z siedzibą we W. umowę kredytu gotówkowego nr (...) w kwocie 85.330 zł na okres do dnia 14 sierpnia 2020 roku. Kredyt był oprocentowany według stałej stopy procentowej wynoszącej 7,99% w stosunku rocznym. Z. T. został zobowiązany do spłaty kredytu wraz z odsetkami w 72 miesięcznych ratach, w wysokości 1.500,07 zł miesięcznie. Oprocentowanie należności przeterminowanych równe było czterokrotności kredytu lombardowego NBP i na dzień zawarcia umowy wynosiło 16% w stosunku rocznym. Całkowita kwota do zapłaty na dzień zawarcia umowy wynosiła 107.933,61 zł. W świetle § 10 pkt 2 umowy, bank mógł wypowiedzieć umowę o kredyt z zachowaniem 30 dniowego terminu wypowiedzenia i żądać spłaty całej należności banku z tytułu kredytu, odsetek i innych kosztów w przypadku naruszenia warunków umowy (kserokopia umowy kredytu k. 16-20, kopia oświadczenia kredytobiorcy k. 21, kopia harmonogramu spłat k. 22-23).

Z. T. dokonywał regularnych spłat umowy pożyczki zgodnie z umową, do listopada 2014 roku. Łącznie spłacił kwotę 35.968,36 zł (historia spłat kredytu k. 24).

W piśmie z dnia 17 sierpnia 2016 roku Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą we W. wezwała Z. T. do natychmiastowego uregulowania przeterminowanego zadłużenia w kwocie 2.934,15 zł (kopia wezwania do zapłaty k. 30).

W piśmie z dnia 31 października 2016 roku, doręczonym w dniu 9 listopada 2016 roku, Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą we W. wypowiedziała pozwanemu umowę kredytu z dnia 18 sierpnia 2014 roku. Jednocześnie wezwano pozwanego do zapłaty całości środków kredytowych wraz z odsetkami (kopia wypowiedzenia umowy k. 26, kopia pocztowej książki nadawczej k. 28, dowód doręczenia k. 29).

W piśmie z dnia 16 grudnia 2016 roku Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą we W. wezwała Z. T. do zapłaty, w terminie do 30 grudnia 2016 roku, całego zadłużenia w kwocie 64.646,06 złotych (kopia wezwania do zapłaty k. 31).

Z wyciągu z ksiąg rachunkowych nr (...) wynika, że na dzień 13 kwietnia 2017 roku figurowało w nich wymagalne zadłużenie Z. T. wobec Banku (...) S.A. we W. w kwocie 64.574,21 zł, na którą składały się: kapitał w kwocie 63.278,48 zł, odsetki umowne w kwocie 1.295,73 zł naliczane od 15 lipca 2016 roku do 14 grudnia 2016 roku oraz odsetki z tytułu opóźnienia w kwocie 2.087,80 zł naliczane od 15 grudnia 2016 roku do 13 kwietnia 2017 roku (wyciąg z ksiąg bankowych k. 15).

Poczynione ustalenia faktyczne Sąd oparł na kserokopiach dokumentów załączonych do akt sprawy, których prawdziwość nie została zakwestionowana przez strony. Sąd uznał, że przedstawione przez powódkę dokumenty były wiarygodnym dowodem, ich treść nie budziła wątpliwości Sądu, co do ich prawidłowości i autentyczności. Nie było też żadnych wątpliwości, co do zgodności kserokopii zawartych w aktach sprawy z oryginałami dokumentów.

Ustaleń stanu faktycznego na podstawie kserokopii dokumentów dokonano na podstawie przepisu art. 308 k.p.c.

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi zważył, co następuje:

Powództwo jako niezasadne podlega oddaleniu w całości.

W niniejszym postępowaniu powódka dochodziła od pozwanego zwrotu należności wynikającej z zawartej umowy kredytu gotówkowego nr (...). Pozwany zakwestionował tymczasem wysokość wierzytelności powódki wskazując, iż okoliczność ta nie została przez powódkę udowodniona. Zarzut ten w realiach niniejszego postępowania ocenić należało jako trafny. Sąd podzielił zastrzeżenia pozwanego dotyczące braku udowodnienia wysokości roszczenia dochodzonego pozwem.

W świetle przepisu art. 69 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (tekst jedn. Dz.U. 2015, poz. 128 ze zm.), przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

Do essentialia negotii umowy kredytu należą: oddanie przez bank do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie ściśle określonej kwoty środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel oraz zobowiązanie kredytobiorcy do korzystania z oddanych do dyspozycji środków pieniężnych na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu (patrz. Arkadiusz Kawulski, Komentarz do prawa bankowego. Uwagi do art. 69, LEX 2013).

Wynikająca z treści art. 353¹ k.c. zasada swobody umów przewiduje, iż strony kontraktu uprawnione są do ułożenia stosunku prawnego według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego. W przypadku roszczenia wynikającego z kontraktu, każdorazowo pierwszeństwo mają, więc postanowienia umowne.

Zgodnie z treścią art. 353 § 1 k.c. zobowiązanie polega na tym, że wierzyciel może żądać od dłużnika świadczenia, a dłużnik powinien świadczenie spełnić.

Transponując powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy wskazać należy, iż ze złożonej przez powódkę do akt sprawy kserokopii umowy kredytu z dnia 18 sierpnia 2014 roku wynika liczba rat, w których udzielony kredyt miał być spłacana oraz wysokość miesięcznej raty, jednakże, strona powodowa nie przedstawiła, które z nieuiszczonych rat kredytu obejmuje pozew oraz nie przedłożono wykazu zaliczeń dokonanych przez kredytobiorcę wpłat. Przedłożone przez stronę powodową zestawienie spłat kredytu nie obrazuje bowiem w jaki sposób powódka dokonała wyliczenia należnej sumy dłużnej wierzytelności na kwotę 63.278,48 zł w sytuacji gdy kwota udzielonego kredytu wynosiła 85.330 zł, zaś suma spłat dokonanych przez pozwanego 35.968,36 zł. Strona powodowa nie przedstawiła zatem żadnych dokumentów dotyczących sposobu zaliczenia poszczególnych wpłat dokonywanych przez pozwanego na poczet konkretnych należności kredytowych, w tym kapitału i odsetek wynikających ze spornej umowy kredytu.

Nadto, jak wynika ze wskazanego powyżej zestawienia wpłat, pozwany w dniu 29 września 2017 roku, to jest po wytoczeniu powództwa, dokonał wpłaty kwoty 1.380 zł, która to kwota nie wpłynęła na wysokość roszczenia powódki. W rezultacie, nie jest możliwa weryfikacja twierdzeń powódki dotyczących ilości zaległych rat oraz istnienia podstaw do naliczania odsetek, w tym za opóźnienie. Natomiast, sposób wyliczenia kwoty dochodzonej pozwem był kwestionowany przez pozwanego. Na marginesie wskazać należy, iż Sąd orzekający w przedmiotowej sprawie, zobowiązał pełnomocnika strony powodowej do wskazania wysokości roszczenia powoda, mając na uwadze wpłatę pozwanego z września 2017 roku, oraz sposobu jej rozliczenia. Niniejsze zobowiązanie nie zostało wykonane.

Powódka przedstawiła wyciąg z ksiąg rachunkowych banku z dnia 13 kwietnia 2017 roku, z którego wynika, iż pozwanego obciąża obowiązek zapłaty zaległego kapitału w wysokości 63.278,48 zł oraz zaległych odsetek umownych w wysokości 1.295,73 zł i odsetek za opóźnienie w kwocie 2.087,80 zł.

W tym miejscu należy odnieść się do mocy dowodowej złożonego przez powódkę wyciągu z ksiąg banku i wskazanego nim zaległego kapitału.

Zgodnie z treścią art. 244 §1 k.p.c. za dokumenty urzędowe należy traktować takie, które sporządzone są w przepisanej formie przez powołane do tego organy władzy publicznej i inne organy państwowe w zakresie ich działania i stanowią one dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Z §2 powołanego przepisu wynika nadto, że za dokumenty urzędowe traktuje się również dokumenty sporządzone przez organizacje zawodowe, samorządowe, spółdzielcze i inne organizacje społeczne w zakresie zleconych im przez ustawę spraw z dziedziny administracji publicznej.

Na zasadzie art. art. 245 k.p.c. dokument prywatny stanowi dowód jedynie tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie.

Moc dowodową dokumentów urzędowych określa przepis art. 252 k.p.c., z którego wynika, że strona, która zaprzecza prawdziwości tego dokumentu albo twierdzi, że zawarte w nim oświadczenia organu, od którego dokument ten pochodzi, są niezgodne z prawdą, powinna okoliczności te udowodnić. Natomiast jeżeli strona zaprzecza prawdziwości dokumentu prywatnego albo twierdzi, że zawarte w nim oświadczenie osoby, która je podpisała od niej nie pochodzi, obowiązana jest okoliczności te udowodnić chyba, że dokument ten pochodzi od osoby innej niż strona zaprzeczająca. Wówczas bowiem prawdziwość dokumentu powinna udowodnić strona, która chce z niego skorzystać - art. 253 k.p.c.

Zgodnie z treścią art. 95 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe (t. jedn. Dz. u. z 2012, poz. 1376 z późn. zm.) księgi rachunkowe banków i sporządzone na ich podstawie wyciągi oraz inne oświadczenia podpisane przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych banków i opatrzone pieczęcią banku, jak również sporządzone w ten sposób pokwitowania odbioru należności mają moc prawną dokumentów urzędowych w odniesieniu do praw i obowiązków wynikających z czynności bankowych oraz ustanowionych na rzecz banku zabezpieczeń i mogą stanowić podstawę do dokonania wpisów w księgach wieczystych.

Zgodnie jednakże z ust. 1a powołanego wyżej przepisu moc prawna dokumentów urzędowych, o której mowa w ust. 1, nie obowiązuje w odniesieniu do dokumentów wymienionych w tym przepisie w postępowaniu cywilnym.

W rezultacie, w postępowaniu cywilnym wyciąg z ksiąg bankowych stanowi jedynie dowód z dokumentu prywatnego. Nie stanowi natomiast dowodu na okoliczność wysokości zadłużenia pozwanego. Powyższe oznacza, że przedłożony przez powódkę dokument w postaci wyciągu z ksiąg rachunkowych z dnia 13 kwietnia 2017 roku, mający stanowić podstawę wykazania powstania, istnienia, wysokości oraz wymagalności dochodzonego przez nią roszczenia, nie spełnia wymogów określonych w ust. 1 art. 95 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe, stanowiąc jedynie prywatny dokument, nie mogący stanowić dowodu na powołane okoliczności, skoro został on zakwestionowany przez pozwanego. Podkreślić również należy, iż okoliczności, mające zgodnie z żądaniem powództwa składać się na ogólną sumę roszczenia, nie zostały w postępowaniu w żaden sposób udowodnione. W związku z powyższym uznać należy, że powódka, na której stosownie do art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c. spoczywał w tym zakresie onus probandi

nie wykazała zasadności dochodzonego roszczenia co do wysokości. W ocenie Sądu zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie wskazuje więc aby pozwany zalegał z zapłatą na rzecz powódki kwoty dochodzonej w pozwie. Jest przy tym oczywiste, że samo twierdzenie zawarte w pozwie nie jest wystarczające do przyjęcia istnienia roszczenia we wskazanym rozmiarze. Na uwzględnienie zasługują więc zarzuty pozwanego, iż powódka nie wykazała wysokości należności dochodzonej w niniejszym postępowaniu.

W konsekwencji, w sytuacji kwestionowania przez pozwanego udowodnienia wysokości dochodzonego pozwem roszczenia, nie było możliwe ustalenie przez Sąd rzeczywistej wysokości zobowiązania ciążącego na pozwanym na podstawie spornej umowy kredytu. Natomiast, ciężar udowodnienia spoczywał w tym zakresie na powódce zgodnie, treścią przepisu art. 6 k.c., stanowiącego, iż ciężar udowodnienia twierdzenia faktycznego spoczywa na tej stronie, która z tego twierdzenia wywodzi skutki prawne.

Rozkład ciężaru dowodu wynikający z art. 6 k.c. powoduje to, że strona, która chce dochodzić roszczeń wymagających dowodzenia środkami dowodowymi, z których może skorzystać, powinna liczyć się z koniecznością przedstawienia takich dowodów, gdyż w przeciwnym razie jej powództwo może być oddalone. Zatem ten, kto powołując się na przysługujące mu prawo, żąda czegoś od innej osoby, obowiązany jest udowodnić fakty (okoliczności faktyczne) uzasadniające to żądanie, ten zaś kto odmawia uczynienia zadość żądaniu, a więc neguje uprawnienie żądającego, obowiązany jest udowodnić fakty wskazujące na to, że uprawnienie żądającemu nie przysługuje (tak: Stanisław Dmowski, Stanisław Rudnicki „Komentarz do kodeksu cywilnego, Księga pierwsza, część ogólna”, Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis). Samo zaprzeczenie okolicznościom dokonane przez stronę procesową wywołuje ten skutek, że istotne dla rozstrzygnięcia sprawy fakty stają się sporne i muszą być udowodnione, zaś w razie ich nieudowodnienia Sąd oceni je na niekorzyść strony, na której spoczywał ciężar dowodu, chyba że miał możliwość przekonać się o prawdziwości tych twierdzeń na innej podstawie (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 kwietnia 1975 roku, III CRN 26/75, LEX nr 7692).

Zatem, skoro powódka nie przedłożyła żadnych dowodów, z których jednoznacznie wynikałby fakt wysokości zobowiązania, na podstawie którego dochodziła zapłaty należności, zasadnym było oddalenie powództwa.

Biorąc pod uwagę przedstawione wyżej okoliczności, Sąd powództwo oddalił jako nieudowodnione.

O kosztach sądowych tymczasowo wyłożonych w toku procesu przez Skarb Państwa Sąd orzekł w punkcie drugim orzeczenia. Na powyższe koszty złożyły się koszty brakującej opłaty sądowej od pozwu w kwocie 2.421 zł. W oparciu o art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005 roku Sąd obciążył nimi stronę powodową stosownie do wyniku postępowania, na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi, tytułem tymczasowo wyłożonych przez Skarb Państwa kosztów sądowych.